

Inatsisartuni ilaa sortaq, Finn Karlsen, ATASSUT

§ 36 naapertorlugu apeqqummut, 26. november 2009-meersumut akissut

7. december 2009

Sagsnr. 2009-023250

Dok. Nr. 273199

Asasara Finn Karlsen,

Postboks 1015

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 32 50 02

E-mail: govsec@gh.gl

www.nanoq.gl

Una pillugu apeqqutinnut qujanaq: "Gassnik silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsineq annikillisarniarlugu sunniiniutissat pillugit nassuaat"-ip Inatsisartunit oqaluuserineqarnera malitseqartillugu apeqqutit. Apeqquteqarninni Naalakkersuisunut siulittaasup tulliata nassuaammik matuma siuliani taaneqartumik novembarip ulluisa 17-anni saqqummiussinermini oqaaseqaatai innersuussutigaatit. Uanga naalakkersuinikkut silap pissusaa pillugu Kalaallit Nunaata Danmarkimut isumaqatigiissusiassap isumaqatiginniniutigineqarneranut akisussasaasugama, apeqqutitit ataasiakkaarlugit akissuteqarfigissavakka.

Apeqqut 1: Qanoq paasisariaqarpa "ingerlalluarput" aammalu: "anersaaq ajorpallaanngitsoq?

Akissut: Naalakkersuisunut siulittaasup tulliata akissutaa paasineqassaaq, silap pissusaa pillugu isumaqatigiissussiorissamut Kalaallit Nunaata periarfissai pillugit Danmarki pitsasumik oqaloqatigigippit. Danmark suleqatigalugu aaqqiissutissanik aalajangersimasunik, suliffissuaqarnermik ineriertortitsinissarpit eqqunngikkaluarlugu Kalaallit Nunaata nunarsuaq tamakkerlugu silap pissusaanut isumaqatigiissusiassamut ilaatinneqarnissaanut periarfissiisunik misissuvugut. Illassutigaluguli oqaatigineqassaaq isumaqatiginniniarnerit suli ingerlammata, taamaattumillu taakkua qanoq inerneqarnissaat ilisimannginnatsigu. Soorunalimi akornatsinni isumaqatigiinnngissuteqarpugut taakkuli qaangerniartussaavagut.

Apeqqut 2: COP 15-ip naammassinissaa utaqqissavarput Qallunaallu isumaqatigiinnissamut?

Akissut: Danmarkimit nalunaarutigineqarpoq. Nunat tamat akornanni isumaqatigiissuteqartoqartinnagu Kalaallit Nunaat isumaqatigiissuteqarfingineqarsinnaanngitsoq. Uagulli sulissutigivarput isumaqatigiinninniarnivut naammassiniassallugit COP15 qaangiutsinnagu.

Apeqqut 3: Qanoq paasisariaqarpa "imaasinnaasoq ilaatigut akilersinnaasoq Nunatsinni suliffiit annertuut, soorlu aluminiummimik aatsitsivik inississallugu nunatsinnut. "imaasinnaavoq" qanoq tamanna paasisariaqarpa?

Akissut: Maniitsumi aluminiumik aatsiterivissatut pilersaarutigineqartoq erngup nukinganik innaallagissiorfimmit innaallagissamik pilersorneqassaaq. Taamaattumik aluminiumik aatsiteriviup erngup nukinganik innaallagissiorfimmit pilersorneqartup ikummatissat nunap iluaneersut tunngavigalugit aluminiumik tunisassiornermik annikillisisinnaaguniuk, tamanna nunarsuarmi silap pissusaa tamaat isigalugu iluaqutaasussaavoq. Kisianni aluminiumik aatsiterivik erngup nukinga atorlugu innaallagissorsorneqaraluarpalluunniit, tunisassiornermi gassinik silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsineq annertuserujussuartussaavoq. Sanaartornerpiaq aamma gassinik silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsinermik annertusititseqataasussaavoq.

Kalaallit Nunaanni aatsiterivimmik pilersitsinermi aatsiterivimmut tassanngaanniillu assartuineq annertusissaq, taamatullu aningaasaqarnikkut suliat annertusissallutik. Misilitakkat tamarmiusut malillugit aningaasaqarnikkut suliat annertusinerat gassinik silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsineq annertusisarpoq, atugarissaarnerulerup ilutigisaanik assersuutigalugu biilinik atortunillu innaallagiamoortunik atuineq annertusisarmat. Tassalu suliffinnik angisuunik, nukimmik annertuumik pisariaqartitsisunik Kalaallit Nunaanni pilersitsisoqassappat, tamanna CO₂ eqqarsaatigalugu silap pissusaanut akilersinnaanersoq pillugu isumaliuteqarnermi pissutsit eqqarsaatigisassat amerlapput.

Apeqqutit imminut akilersinnaassutsimut tunngassuteqartut nalilersuiffiginerini isiginiagassaassaqq kalaallit inuiaqatigiit suliniummut taamak ittumut aningaasaliissagaluarunik iluanaaruteqarsinnaanissaat.

Apeqqut 4: Ersarissumik paaserusuppara sunaana Qallunaat Naalakkersuisuisa isumaqatigiiniarnissini taama malartaasissutigitigigaat? Imaappa Kalaallit nunaat CO₂-mik aniatitsinermut annikillisaanissamik atsioreersimanera peqqutaasoq?

Akissut: Qallunaat naalakkersuisuisa Kalaallit Nunaannut silap pissusaanut isumaqatigiissusiassamut nutaamut isumaqatiginninniarnitsinnut atatillugu qallunaat nalunaaruteqarnissamut iliuuserisassai ilisimanngilakka. Matumani pissutsit tamakku pillugit eqqoriaasaqattaarniaruma isumaliutaaginnartussaapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Kuupik Kleist